

Informatiefolder SPPiLL

Nummer 8, oktober 2016

Aan de bewoners van dit pand

Goedendag Liempde!

Mijn naam is Lars Jennissen en ik ben 15 jaar oud. Ik zit op het Jacob-Roelandslyceum in Boxtel en zit nu in 4 atheneum. Ik werk bij 't Struifhuis, ik ga graag een rondje hardlopen en ik doe één keer per week tennissen. Misschien wisten jullie al dat ik in de film 'Alles mag' heb gespeeld en dat die film een Emmy Award heeft gewonnen.

De reden waarom ik dit schrijf is dat ik binnenkort ga vloggen, namens de organisatie SPPiLL. Vloggen staat voor video bloggen, ik ga dus mezelf filmen terwijl ik op evenementen in Liempde ben. Ook ga ik bij bijzondere Liempdenaren op bezoek. Graag wil ik jullie allemaal vragen om je te abonneren op het Youtube-kanal 'Lars uit Gastvrij Liempde'.

Nou, houdoe!

Opgavemogelijkheid Kribkesroute

Van zaterdag 17 december tot en met zaterdag 31 december 2016 mag iedereen weer de kerststal buiten zetten. Komende winter wordt namelijk voor de vijfde keer de Kribkesroute uitgezet. Iedereen, zowel inwoners, bedrijven als verenigingen, wordt opgeroepen om mee te doen zodat de wandelroute ook dit jaar weer langs een groot aantal sfeervolle kerststallen komt. Wil je voor het eerst meedoen? Meld je dan aan bij Anton van de Ven via info@kribkesrouтелиempde.nl of via de website www.kribkesrouтелиempde.nl. Deelnemers van 2015 hoeven zich niet opnieuw aan te melden, maar alleen aan te geven wanneer ze niet mee willen doen. Hierover ontvangen zij een brief. Aan- en afmelden kan tot uiterlijk 13 november. Wees creatief en zet de mooiste kerststal buiten! De Kribkesroute wordt gepubliceerd in een nieuw uit te geven folder. Deze is te zijner tijd verkrijgbaar bij de horecagelegenheden in Liempde en te downloaden vanaf de website van de Kribkesroute.

Vrijwilligers en samenwerkingspartners bedankt!

Aan de projecten van SPPiLL werkt een groot aantal vrijwilligers. Het zijn allemaal mensen die vanuit hun enthousiasme en betrokkenheid iets willen betekenen voor Liempde. Daarnaast heeft SPPiLL ook een aantal vaste samenwerkingspartners. Dit zijn Brabants Landschap, Natuurwerkgroep Liempde, Stichting Brabantse Bronnen, Stichting de Brabantse Boerderij en Stichting Kèk Liemt. Het bestuur van SPPiLL wil graag alle vrijwilligers en samenwerkingspartners bedanken voor hun hulp en inzet!

SPPiLL Projectenbureau
p/a Oude Dijk 84, 5298 BE Liempde
T: 06-36374035 (Gidi Kroonen)
06-83246226 (Désiré van Laarhoven)

E: info@sppill.nl
F: [Facebook.com/sppill.liempde](https://www.facebook.com/sppill.liempde)
Volg SPPiLL op YouTube!

www.sppill.nl

Mede mogelijk gemaakt door de Provincie Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant

meewerkend

boxtel

SPPiLL
Stichting Promotie Projecten in Leefbaar Liempde

KLOPPEND
HART

van Het Groene Woud
Uitvoeringsprogramma
2013 - 2019

Colofon

Tekst: SPPiLL Projectenbureau | Vormgeving & productie: Van Nunen Design
Fotografie: Elma Duijndam - ARK natuurontwikkeling, Gerard Schalkx, Peter de Koning, Ruud van Nooijen en SPPiLL Projectenbureau.

Het centrum op de schop!

Na jaren van voorbereiding, is aannemer Jan van den Boomen B.V. in september gestart met de herinrichting van het centrum. Een belangrijke mijlpaal. Het is bijzonder dat we zo'n groot project als burgerinitiatief kunnen oppakken. We ontkomen helaas niet aan wegafsluitingen en omléidingen en beseffen dat de overlast voor inwoners en ondernemers niet altijd prettig is. Uiteraard proberen we deze overlast zoveel mogelijk te beperken. We vinden het belangrijk dat u als inwoner goed geïnformeerd bent en we zijn ervan overtuigd dat velen ook inzien waarvoor we het allemaal doen. We maken het centrum klaar voor de toekomst.

De herinrichting van het centrum is een project dat bijna niemand ontgaat, maar er gebeurt meer in Liempde. Zo heeft de projectgroep Natuur- en cultuurprojecten op verschillende locaties in het dorp al bijna acht authentieke waterputten gebouwd en wordt rond deze periode ook de restauratie van het bakhuis aan de Barriereweg 23 en het grenswallenproject afgerond. Door al deze ontwikkelingen, zie je de mogelijkheden voor toerisme en recreatie groeien. De projectgroep Promotie speelt hier met de gidsen- en ambassadeurscursussen uitstekend op in. Er worden nu zo'n dertig mensen opgeleid om toeristen en recreanten te informeren over wat er in Liempde en de prachtige omgeving te zien en te ontdekken is. Veel excursies en rondleidingen worden in de toekomst verzorgd vanaf bezoekerscentrum D'n Liempdsen Herd. Ook hier wordt nog steeds iedere week hard gewerkt aan de restauratie en verbouwing. De projecten komen nu echt samen. De samenhang tussen al deze activiteiten is voor SPPiLL erg belangrijk.

Al deze projecten krijgen we niet voor elkaar zonder de inzet van een grote groep vrijwilligers. In Liempde wonen veel betrokken inwoners die graag een steentje bijdragen. Dat de saamhorigheid en betrokkenheid groot is, blijkt ook weer uit de grote belangstelling voor Proef Lokaal Liempde op 25 september. Er kwamen ontzettend veel bezoekers op af die allemaal kwamen proeven van de gezellige sfeer en heerlijke gerechten. Er zijn altijd verbeterpunten, maar we kunnen zeggen dat het een groot succes was. Het was een mooi visitekaartje voor Liempde als gastvrij hart in Het Groene Woud.

Deze informatiefolder geeft u een beeld van de projecten en ontwikkelingen die spelen. Ik wens u veel leesplezier.

Tossy de Man, voorzitter SPPiLL

Stichting Promotie Projecten in Leefbaar Liempde

Promotie 'Liempde, Gastvrij Hart in Het Groene Woud'

De projectgroep Liemt in Uitvoering heeft als doelstelling om Liempde veiliger, autoluwer, toegankelijker, gastvrij en mooier te maken voor inwoners en bezoekers. Actuele projecten zijn de herinrichting van D'n Tip, de herinrichting van het centrum en het afkoppelproject voor regenwater.

Herinrichting Liempde centrum

Van 19 september 2016 tot en met februari/maart 2017 vinden er werkzaamheden plaats in het centrum van Liempde. De wegen worden opnieuw bestraat en versmald, de trottoirs herbestraat en verbreed, de lantaarnpalen worden deels vervangen, de aanwezige parkeerplaatsen herverdeeld, bomen worden deels vervangen en de pleinen worden opnieuw ingericht. Het centrum wordt straks beter toegankelijk voor mindervaliden en kinderwagens. Daarnaast wordt ook een deel van de riolering vervangen en vergroot. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd. Annemer Jan van den Boomen B.V. zorgt ervoor dat de aanliggende panden en winkels altijd te bereiken zijn voor voetgangers en fietsers. Op de website van SPPiLL (www.sppill.nl) vind je meer informatie over alle werkzaamheden, de exacte planning en het laatste nieuws.

Aanspreekpunt en inloopuur

Heb je vragen over de werkzaamheden of wil je graag weten wat er bij jou in de buurt gaat veranderen? Neem dan contact op met omgevingsmanager Ad van Rooij van Jan van den Boomen B.V. Hij is dagelijks te bereiken via 06-22516365. Tevens heeft Jan van den Boomen B.V. een uitvoerder die veelal op het werk aanwezig is. Dit is Joost van Creijl en te bereiken via 06-10978502. Verder is er ook een wekelijks inloopuur voor vragen. Het inloopuur is op maandagochtend van 9.30 uur tot 10.30 uur in het oude raadhuis (Raadhuisplein 1, ingang aan de zijde van de Regiobank).

Herinrichting bovengronds gedeelte D'n Tip

De aanleg van de bergingskelder voor rioolwater onder D'n Tip zit in de afrondende fase. De oplevering is in de eerste helft van november. Daarna gaat SPPiLL aan de slag met het bovengrondse gedeelte. D'n Tip wordt ingericht als startpunt voor wandelaars en fietsers om Het Groene Woud te ontdekken. Er komen onder meer acht halfverharde parkeerplaatsen en oplaadpalen voor elektrische auto's en fietsen. Ook voor kinderen is er veel te beleven. Er komt een bloemenplukhoek met insectenhotel en daarnaast komen er ook speelvoorzieningen. De speelvoorzieningen worden gemaakt volgens het concept van natuurlijk spelen. Het plan is ontworpen door Marja Gijben: "Bij natuurlijk spelen ga je het terrein op een hele andere manier inrichten, bijvoorbeeld met een speelheuvel en boomstammen in plaats van traditionele schommels. Kinderen kunnen zelf bedenken wat voor functie zo'n boomstam heeft. De ene gebruikt het als trap en de ander als onderdeel van een hut. Het prikkelt de fantasie en maakt het voor de kinderen een stuk uitdagender." Het ontwerp is te downloaden vanaf de website.

Ook toerisme vormt een belangrijk uitgangspunt binnen SPPiLL. Projectgroep 5 zet zich in om nieuwe promotieactiviteiten op te zetten, de huidige te optimaliseren en het recreatief aanbod verder uit te breiden en te versterken. De activiteiten dragen bij aan de profilering van 'Liempde, Gastvrij Hart in Het Groene Woud'.

Natuurexpedities opwarmer voor komst edelherten

De introductie van de edelherten in De Scheeken tussen Best en Liempde is uitgesteld. Door aanvullende formaliteiten voor het transport, komen ze waarschijnlijk pas in december. Met de komst van het edelhert in het vizier, is ARK Natuurontwikkeling eind september gestart met het geven van veldlessen voor kinderen van basisscholen, ook wel de 'natuurexpedities in Het Groene Woud' genoemd. Tijdens de natuurexpedities gaan kinderen uit groep 6, 7 en 8 van basisscholen uit de omgeving zelf het gebied in en maken aan de hand van leuke en uitdagende opdrachten kennis met de natuur van De Scheeken. Leerlingen van basisschool De Oversteek zijn 13 en 18 oktober op natuurexpeditie geweest. "Tijdens de lessen vertellen we ook al veel over de edelherten. De natuurexpedities zijn een mooi opwarmertje voor de introductie", aldus Elma Duijndam van ARK Natuurontwikkeling.

Betrokkenheid SPPiLL

De natuurexpeditie bestaat uit een les op school en een veldles in het gebied. De kinderen mogen waterbeestjes vangen, vogels bekijken, sporen en dieren zoeken en wie weet in de nabije toekomst de edelherten op afstand zien. SPPiLL helpt bij het opleiden van een aantal begeleiders voor de natuurexpedities. Vrijwilligers van IVN Best, Jeugd natuurwacht Liempde en Natuurwerkgroep Liempde hebben zich hiervoor aangemeld. "We zijn begonnen met een pilot van vijf lessen. De reacties tot nu toe zijn erg positief. Als het goed bevalt, dan komt er een vervolg en komen ook de edelherten aan bod. Het is de bedoeling dat de vrijwilligers de lessen op termijn zelf geven. ARK zal daarbij de eerste jaren een ondersteunende rol spelen."

Projectgroeleden:
Levi van den Boogaard,
Lenne Brands, Lieke van Houtum,
Marly van Leeuwen,
Nicole Smeele, Paul Smulders,
Maarten Termeer en
Wendy Roovers.

Ambassadeurscursus SPPiLL van start

In maart 2016 is SPPiLL gestart met een uitgebreide gidsencursus. Hier doen twaalf cursisten aan mee. Daarnaast biedt SPPiLL ook een kortere ambassadeurscursus aan. Deze is gestart in september met negentien deelnemers. De ambassadeurscursus stelt deelnemers beter in staat om toeristen en recreanten te voorzien van informatie over Liempde en Het Groene Woud. Een van de eerste lessen is verzorgd door Arnold van den Broek, voorzitter van Stichting Kèk Liemt. Hij vertelde de cursisten alles over de historie van het dorp. Naast Kèk Liemt, zijn er ook deskundigen van IVN, Natuurwerkgroep Liempde en Het Groene Woud betrokken. De eerste lessen zijn positief ervaren. De cursisten krijgen na afronding de kwalificatie 'Liempdse Gastvrije Ambassadeur' en een herkenningsspeldje.

Nieuwe ronde in maart 2017

In maart 2017 start SPPiLL met een tweede ambassadeurscursus. De cursus bestaat uit vijf bijeenkomsten op dinsdagavond, twee excursies op zondagochtend en een afsluitende bijeenkomst. Heb je interesse om mee te doen? Neem dan contact op met het SPPiLL Projectenbureau (zie achterzijde voor contactgegevens). Deelname aan de ambassadeurscursus kost € 25,- per persoon.

Proef Lokaal Liempde

Op 25 september werd de tweede editie van 'Proef Lokaal Liempde, 't Grootste Tapasdiner van Het Groene Woud' georganiseerd. Speciaal voor deze dag bereidde een groot aantal hobbykoks en professionele koks allerlei verschillende tapasgerechten met ingrediënten uit Het Groene Woud. Het was een mooie dag met veel gezelligheid, sfeervolle muziek en heerlijke gerechten. SPPiLL en Hofkapel De Kromploegers willen graag alle bezoekers, de koks, de muzikanten en iedereen die heeft meegeholpen bedanken voor deze mooie dag. Wil jij volgend jaar ook deelnemen als kok? Dat kan! In 2017 vindt Proef Lokaal Liempde plaats op zondag 24 september.

Diane Melis - voorzitter

"De tweede editie van Proef Lokaal Liempde zit erop. Wat was het een mooie dag! Dankzij de vrijwilligers en koks hebben we er samen een gezellig en sfeervol evenement van kunnen maken. We bedanken iedereen voor hun inzet! Ondertussen lopen er ook veel andere projecten, zoals de ambassadeurscursus die in september is gestart. Het is mooi om te zien dat er veel enthousiaste deelnemers zijn die allemaal vanuit verschillende achtergronden en interesses meedoen. Hopelijk is er voor de nieuwe ronde in maart ook zoveel belangstelling."

De projectgroep Het Wij-gevoel is de club achter het spaarsysteem Op Liemt Gemunt, de kerstmarkt en Liemt in het Licht. Willy Beerens was jarenlang voorzitter van de projectgroep. Dit stokje is nu overgenomen door ondernemer Ad Schelle van het Wapen van Liempde. Ad is tevens lid van het bestuur van SPPiLL.

Vanuit de Liempdse ondernemers: Op Liemt Gemunt!

Op Liemt Gemunt, een actie om de leefbaarheid en samenwerking tussen verenigingen, ondernemers en inwoners van Liempde te behouden, te versterken en te stimuleren. Een goede wisselwerking tussen deze drie partijen levert een win-winsituatie op voor alle drie de groepen. Het versterkt het leefbaarheidsniveau van ons dorp!

Spaar mee!

Bij de Op Liemt Gemunt-ondernemers ontvangen klanten bij besteding van € 15,- gratis een oranje muntje. De klant, de Liempdenaar, kan dit muntje doneren aan een vereniging naar keuze. Iedere vereniging heeft spaarpippen bij de Coop, Texaco Van Oorschot en Keurslager Willy Beerens. Bovendien staan er bij de overige Op Liemt Gemunt-ondernemers spaarpotten waar je het muntje kunt doneren aan de gezamenlijke verenigingen. Eén keer per jaar worden de spaartegoeden uitgekeerd aan de verenigingen. Dat levert hen een aardig steuntje in de rug op!

Acties

Om óók de Liempdenaar zelf een voordeel te geven worden er regelmatig acties georganiseerd. Denk aan de kerstboomactie van vorig jaar en de zomeractie met koeltasjes, petten, strandballen en vlaggen met een typisch Liempdse bedrukking. Ook dit jaar is er weer een kerstbomenactie georganiseerd door JAS in samenwerking met Op Liemt Gemunt.

Ad Schelle - nieuwe voorzitter

“Met trots mag ik zeggen dat ik bij het bestuur van SPPiLL mag horen als nieuwe voorzitter van de projectgroep Het Wij-gevoel. Een ‘wij-gevoel’ dat onmisbaar is voor een dorp als Liempde. Als betrokken horeca-ondernemer sta je tussen de Liempdse inwoners en de vele toeristen die Liempde trekt. Daar verdien ik mijn boterham mee, dus is het een plicht, maar zeker ook een uitdaging om mezelf dienstbaar op te stellen om alles wat er bereikt is binnen SPPiLL te koesteren en waar nodig uit te breiden. Het is mooi om mensen te zien bewegen om samen een ondernemend en het meest gastvrije dorp van Brabant te creëren.”

Projectgroep 4

Het Wij-gevoel

Liempdse Kerstklunmarkt

Het centrum van Liempde ligt open. Delen van wegen zijn afgesloten en soms moeten we omrijden om op de juiste bestemming te komen. Niet altijd prettig. De ondernemers van Op Liemt Gemunt maken van een nood een deugd en organiseren dit jaar de kerstmarkt in de vorm van de Liempdse Kerstklunmarkt. De Kerstklunmarkt is op zaterdag 17 december van 16.00 tot 20.00 uur. Kom je ook kerstklunen?

Wat houdt het in?

De basis is hetzelfde, maar wel in een ander jasje. Verenigingen die meedoen aan Op Liemt Gemunt organiseren spelletjes, opdrachten en andere activiteiten. Daarnaast staan er kraampjes van Op Liemt Gemunt-ondernemers en muziekgroepjes. De kraampjes, activiteiten en muziekgroepjes staan ditmaal niet op één plek, maar verspreid over het Raadhuisplein, een gedeelte van de Dorpsstraat en een gedeelte van de Oude Dijk. Het wordt een echte kluuntocht, net zoals we kennen van de Elfstedentocht. Je ‘kluunt’ van de ene naar de andere activiteit, waarbij je bij deelname aan de activiteiten en het nuttigen van gerechtes kunt sparen voor stempels. De doelstelling is natuurlijk om de stempelkaart helemaal vol te krijgen en te gaan voor een kluunkruisje. De tocht wordt gegarandeerd een leuk avontuur!

Op Liemt Gemunt-muntjes

Op de Liempdse Kerstklunmarkt wordt uiteraard ook voor voldoende kleine hapjes en heerlijke winterse gerechten gezorgd. Je kunt dus gerust met een lege maag komen. Bij de gerechten worden ook nog eens volop Op Liemt Gemunt-muntjes uitgegeven. Deze muntjes kun je weer besteden bij de verenigingen die actief zijn op de markt. Samenwerken kost niets, maar kan heel veel opleveren!

Projectgroeleden:

Ingrid van den Akker, Willy Beerens, Ruud Bouwmans, Gerrie van der Dank, René Knoops, Jos van de Laar, Jeroen van Oorschot, Moniek Pol, Henk Quinten, Martien Saris, Jan Tax, Nellie van de Veerdonk en Jan Verhoeven.

Projectgroep 1

Liemt in uitvoering

SPPiLL zoekt vijf kunstenaars voor kioskvloerdecoratie

Eerder dit jaar heeft SPPiLL een wedstrijd uitgezet voor het aanleveren van creatieve voorstellen als vloerdecoratie van de kiosk. Naar aanleiding van deze wedstrijd heeft Leo de Beer uit Liempde gewonnen. Hij stuurde het idee in om een Liempds ganzenbord te maken in de vorm van een vloerschildering. Het wordt geen kopie van het bestaande spel, maar het bevat afbeeldingen van elementen die een link hebben met Liempde. Denk hierbij aan bezienswaardigheden of monumenten. Voor de invulling van de diverse vakjes van het ganzenbord is SPPiLL op zoek naar vijf kunstenaars die hieraan vrijwillig willen meewerken.

De opzet

De kunstenaars werken met een vooraf bepaald kleurenpalet en krijgen twee onderwerpen per persoon aangereikt. Het ontwerp ligt geheel bij de kunstenaar mits er realistisch en niet impressionistisch geschilderd wordt. Bij meerdere aanmeldingen wordt door de projectgroep Liemt in Uitvoering en Leo de Beer een keuze gemaakt.

Interesse?

Heb je interesse om hieraan mee te werken? Meld je dan voor 16 november aan via info@sppill.nl. Vermeld hierin je naam, je telefoonnummer en stuur hierbij een voorbeeld van je eigen werk.

HET PLAATSEN VAN EEN REGENTON IS ÉÉN VAN DE VELE MANIEREN OM REGENWATER AF TE KOPPELEN

Afkoppelen regenwater in pilotgebied Liempde

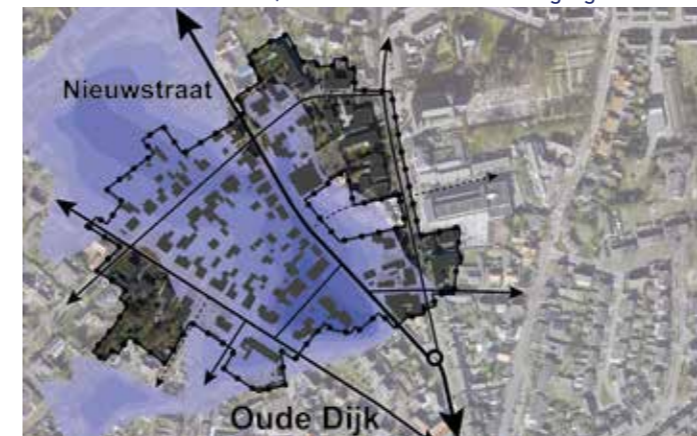
De gemeente Boxtel, Waterschap De Dommel en SPPiLL zijn gestart met een afkoppelproject voor regenwater. Doelstelling van het project is dat zoveel mogelijk huiseigenaren hun regenwaterafvoer loskoppelen van de riolering. Veel huiseigenaren kampen nu al regelmatig met wateroverlast en de verwachting is dat de overlast als gevolg van de klimaatveranderingen in de toekomst alleen maar toeneemt. Het afkoppelen van regenwater zorgt ervoor dat de druk op de riolering afneemt. Het project start in een pilotgebied in het centrum van Liempde.

Meedoen?

Iedere huiseigenaar in het pilotgebied die meedoet aan het project krijgt een vergoeding van € 7,85 per vierkante meter dakoppervlak (verticaal geprojecteerd) dat is aangesloten op de riolering en wordt afgekoppeld. Deelnemers mogen zelf bepalen hoe zij het regenwater afkoppelen. Er zijn verschillende mogelijkheden, van het plaatsen van een regenton, het aanleggen van een grindbak in de tuin tot het maken van een opvangsysteem om regenwater te gebruiken in het huishouden. Huiseigenaren die meedoen aan het project krijgen advies op maat om te kijken welke afkoppelmethode het beste bij hun situatie past. Het inschrijfformulier en de verschillende mogelijkheden zijn te vinden op de website van SPPiLL.

Leefbaarheidsdriehoek

Net zoals alle andere SPPiLL-projecten, wordt dit project uitgevoerd op basis van de leefbaarheidsdriehoek. Dit betekent dat zowel inwoners, ondernemers als verenigingen een rol in dit project krijgen. Naast de € 7,85 ontvang je per vierkante meter dakoppervlak ook een muntje van Op Liemt Gemunt. Het muntje vertegenwoordigt een geldbedrag en kun je schenken aan de vereniging of stichting in Liempde die jij een warm hart toedraagt. Hierdoor levert het niet alleen voordelen op voor jezelf en betrokken ondernemers, maar ook voor het verenigingsleven.

HET PILOTGEBIED (BINNEN DE ZWARTE STIPPELLIJN) – DE BLAUWE VLEKKEN VERBEELDEN DE WATEROVERLAST BIJ HEVIGE REGENBUIEN

Projectgroeleden:

Paul van Acker, Jan Nijssen, Ton de Rooij, Judith Terlouw en Martien Timmermans.

“SPPiLL was al trots om te kunnen starten met de uitvoering van hun al jarenlopende project in het centrum van Liempde. Nu is SPPiLL vooral trots op de inwoners van Liempde en dankt hen allen voor hun medewerking.”

Mart van Dulmen - voorzitter

De projectgroep Natuur- en cultuurprojecten brengt van oudsher typerende elementen terug in het Liempdse landschap. Denk hierbij aan hoogstamfruitbomen, waterputten, een schutskooi en bakhuizen. Hiermee wordt de relatie tussen het centrum en het buitengebied zichtbaar versterkt.

Bakhuis en waterputten naderen voltooiing

Tot maart 2016 stond aan de Barrierweg 23 nog een oud, vervallen bakhuis. Na maanden hard werken, staat hier nu een compleet opgeknapt monument met functionerende bakoven. De restauratie is bijna voltooid. Het is de bedoeling dat het bakhuis op geplande tijdstippen open gaat voor het publiek, bijvoorbeeld tijdens evenementen. Hier wordt dan op geheel authentieke wijze brood gebakken. Naast een bakhuis, wordt op het terrein ook een originele waterput herbouwd. Ook dit naderd de voltooiing, evenals de waterput aan de Donkerstraat 2 in Kasteren waar het gehele erf is opgeknapt. De projectgroep gaat ook nog een waterput bouwen bij het Wapen van Liempde en bij bezoekerscentrum D'n Liempdsen Herd. Daar wordt ook een bakhuis gebouwd. Al deze historische elementen worden opgenomen in toeristische routes. Dit gebeurt allemaal in samenwerking met Stichting de Brabantse Boerderij.

JAN ZANDBERGEN (RECHTS) PLANT MET RUDY VAN ESCH EN AD DE KORT DE HOOGSTAMFRUITBOOM

EEN GRENSWAL IN DE GEELDERS

Aanplant van fruitboomgaarden

SPPiLL en Natuurwerkgroep Liempde zijn gestart om op verschillende locaties boomgaarden met hoogstamfruitbomen te planten. De eerste boomgaard is in het voorjaar geplant bij de woonboerderij aan de Boxtelseweg 42. Dit is één van de voorlopig zeven locaties. Op dit moment maakt SPPiLL afspraken met de andere locatie-eigenaren, zodat in het najaar de volgende aanplant kan starten. De fruitbomen zijn bijna allemaal oude rassen. SPPiLL werkt hiervoor samen met Jan Zandbergen van Zandbergen Fruitbomen Advies. "In onze eigen boomgaard kweken wij speciale oude rassen", vertelt Jan. "Ik heb boeken waaruit blijkt dat sommige rassen al in 1788 voorkwamen. Als een boom al meer dan tweehonderd jaar meegaat, wil dat zeggen dat hij geweldig goede eigenschappen heeft. Met het planten van deze bomen, behoud je de rasdiversiteit en daarmee ook de biodiversiteit in het landschap. De variatie aan rassen wordt in heel Brabant bijna niet meer geboden."

Terugbrengen historisch vegetatiebeeld grenswal

Op zaterdag 22 oktober heeft een club enthousiastelingen van onder meer Stichting Brabantse Bronnen, Natuurwerkgroep Liempde en SPPiLL een gedeelte van de grenswal in natuurgebied De Geelders aangeplant. Dit met als doel om de oorspronkelijke begroeiing van de grenswal terug te brengen en het historische landschap van De Geelders te herstellen en beleefbaar te maken. De beplantingswerkzaamheden zijn uitgevoerd na aanbevelingen van Ecologisch Adviesbureau Maes. Het rapport, dat gaat over de historische inrichting en beplanting van de grenswal, is eerder dit jaar uitgegeven en te downloaden van de website (www.sppill.nl). De grenswallen zijn eeuwenoud en worden met dit project weer extra onder de aandacht gebracht bij voorbijgangers. Uit onderzoek, dat in 2014 en 2015 als onderdeel van het project is uitgevoerd, blijkt dat het zeer aannemelijk is dat de grenswallen in de tweede helft van de dertiende eeuw zijn aangelegd. Vanaf de schutskooi bij De Geelders start een route van ruim één kilometer die grotendeels op de aanwezige grenswallen loopt. Langs de route zijn diverse informatiepaneeltjes geplaatst met informatie over de grenswallen en het gebruik van het gebied.

HET BAKHUIS AAN DE BARRIERWEG 23 IN LIEMPE

Lex Schregardus - voorzitter

"Liempde kent prachtige natuur met typische cultuurhistorische elementen. Met de projecten die wij uitvoeren proberen we deze te versterken, zodat iedereen hier nog meer van kan genieten. Het is geweldig om te zien dat er zoveel mensen zijn die mee willen helpen en enthousiast zijn. Samen zetten we grote stappen en kunnen we al onze plannen daadwerkelijk realiseren."

Projectgroepleden:
Ad de Kort,
Co Kramer,
Kees Quinten en
Karel Voets.

In april 2014 heeft SPPiLL de monumentale boerderij aan de Barrierweg 4 gekocht. Sindsdien wordt deze boerderij verbouwd en gerestaureerd om vanaf 2017 te functioneren als bezoekerscentrum D'n Liempdsen Herd. Een ontmoetingsplek voor Liempdse inwoners en een informatie- en vertrekpunt voor bezoekers om het dorp en de prachtige omgeving te verkennen.

Voortgang restauratie

Iedere week werkt een vaste club enthousiaste mensen aan de verbouwing en restauratie van de boerderij. "Op dit moment zijn we bezig met het verzwaren van de betonfundering, het aanleggen van drainage en herstellen van het metselwerk. Daarnaast zijn nu ook de muren van het schuurgedeelte aan de voorzijde verstevigd", vertelt Jan van Lierop, voorzitter van de werkgroep restauratie. "Eén van de belangrijkste uitgangspunten is dat we het oude karakter van de boerderij behouden. We proberen dan ook zoveel mogelijk oude elementen te bewaren." Een mooi voorbeeld is de restauratie van de stalraampjes. Deze zijn verwijderd en worden op dit moment hersteld door een smid. "Naast het oude karakter vinden we het ook belangrijk dat de boerderij straks goed toegankelijk is voor mindervaliden", zegt Jan. Het bezoekerscentrum wordt een plek waar iedereen welkom is.

Open dag D'n Liempdsen Herd 29 oktober

Ben je benieuwd naar de voortgang van de restauratie en zou je graag een keer binnen willen kijken? Dan ben je van harte welkom tijdens de open dagen iedere laatste zaterdag van de maand. De eerstvolgende is op zaterdag 29 oktober van 9.00 tot 12.00 uur. De leden van de projectgroep staan klaar om een rondleiding te geven en uit te leggen wat de exacte plannen zijn. "De belangstelling is iedere keer weer groot", zegt Jan van Lierop. "Er zijn veel geïnteresseerden die regelmatig terugkomen en benieuwd zijn naar de voortgang. Daarbij melden zich ook elke keer nieuwe mensen die het leuk vinden om mee te helpen. Dat is mooi om te zien."

BELANGSTELLING TIJDENS DE OPEN DAG VAN D'N LIEMPSDEN HERD

Projectgroepleden:
Arnold van den Broek,
Cindy Feenstra,
Peter van den Hurk,
Jan van Lierop en
Theo Verhagen.

"We zijn nu drie jaar bezig met de voorbereiding, planvorming en restauratie van D'n Liempdsen Herd. 2017 komt steeds dichterbij en is het jaar waarin we het eindresultaat kunnen laten zien. De resultaten van de inspanningen van alle vrijwilligers beginnen nu duidelijk zichtbaar te worden in het dorp; het bakhuis, de putten, de aanpak van D'n Tip en het centrum, de kiosk en de boerderij. 2017 zal de climax zijn in het afronden van al deze projecten voor Kloppend Hart van Het Groene Woud. Een prestatie van jewelste voor ons dorp!"

Rob Dito - voorzitter

